

דברי חיזוק ממורינו ורבינו מרא דאתרא דרמת אשכול

הגאון רבי צבי שרלין שליט"א

אייר תש"פ

לכל הציבור הקדוש

נשתדל לפרסם מידי פעם דברי חיזוק הנחוצים תמיד, ובפרט בימים אלו.

רבינו הרמח"ל כתב מאמר נפלא בענין הקיווי, הכולל יסודות חשובים בעניני אמונה ובטחון. נעסוק בקטע אחד מתוך מאמר זה. (הקטעים המודגשים והמנוקדים הם דברי הרמח"ל.)

המקנה אע"פ שיש לו מעט מעשים טובים לא יבוש, שְׁנֵאָמָר, "וְיָדַעְתָּ כִּי אֲנִי יְ-הוָה-אֲשֶׁר לֹא יִבְשׁוּ קַיִ" (ישעיהו מט, כג).
[פירוש, המקנה הוא זה אשר פונה לקב"ה וחפץ בקירבת ה', אך עדיין לא הצליח לעלות בדרגות ולכן אין לו מספיק מצוות, ואף מעבירות קשה לו להיפטר, אבל רצונו העמוק הוא זה, וכיון שזה רצונו, הקב"ה לא דוחה אותו. אדרבה הקב"ה חפץ באיש כזה, ולכן הקב"ה מבטיח לו: לא יבשו קניי. וְזֶה כִּי יֵשׁ לְדָל תִּקְוָה, [הסיבה להתייחסות האוהבת הזו של הקב"ה, כי אותו דל יש לו תקוה בה! ואפשר לפרש שהכוונה דלכן הדל לא נדחה ממחיצת הקב"ה, יש לו תקוה ואחרית טובים כמו שהולך ומפרש. ומי שֶׁהוּא דָל מִמַּעֲשִׂים טוֹבִים יֵשׁ לוֹ תִקְוָה, כִּי הַשֵּׁם מִתְגַּלֶּה עָלָיו וּמַעֲבִיר כָּל פְּשָׁעִים. [עד כדי כך הקב"ה אוהבו! וְזֶה סוֹף הַתִּקְוָה – [פירוש, תיקון העולם] מְגַדֵּל תִּקְוָתוֹ, כִּי יִשְׂרָאֵל בְּאֶרֶץ הַגָּלוּת וּבִטְחָנָם בְּאֶמּוּנָה שְׂיִנְאָלוּ. [כלל ישראל כל הדורות היו מקושרים להקב"ה, וכל שיחם ושיגם מתי יבנה בית המקדש כלשון המדרש מתי יתקיימו ההבטחות הגדולות של הגאולה, ולמרות כל הפוגרומים והרדיפות הנוראות, הגזירות המבהילות שבכל הדורות, התקוה לגאולה הייתה חזקה ביותר, ולא נתייאשו ממנה, ובגלל תקוה זו].

וְסוֹף הַתִּקְוָה, [פירוש, מה תביא התקוה בסופו של דבר] **"וּמִשְׁתִּי אֶת עוֹן הָאָרֶץ" (זכריה ג, ט)** [בגלל התקוה הזו, האיתנה העמוקה, יזכו כלל ישראל לקירבת ה' מאוד, ועל כל פשעים תכסה האהבה, וכשיש אהבה ביננו לבין בוראינו, יש מחילה, וכמו שהזכיר קודם גם כלפי היחוד, ומעביר כל פשעים! ובהמשך מוסיף הסבר למה מגיע לנו, בין ליחוד ובין לכלל ישראל כזה פרס נפלא]. **וְזֶה, לִישׁוּעָתָךְ קוֹיָתִי.** [פי' למקוה בה' יתברך, תגיע ישועה. אפילו אפשר לומר מגיע לו ישועה. שכר בקיווי הוא הישועה, ואין ישועה גדולה יותר מאשר מחילת עוונות והעברת פשעים!]

כִּי זֶהוּ כְבוֹד הַמֶּלֶךְ שְׂבוֹטָחִים בּוֹ. [הקב"ה ברוב חסדו על עמו ישראל, עם סגולתו מתכבד בנו, כאשר אנחנו סומכים עליו, מקוים בו בוטחים בו ונשענים עליו, כבודו מתגלה ומתרבה בעולם, וכי שייך דבר כזה אצל אלילי ההבל- אין על מה להשען. אין על מה לבטוח. אין שום תקוה. אבל אצל אלוקינו יש ויש!]

מסיים הרמח"ל את הקטע:

בְּאֵל תִּבְקֹק וְהֶעֱמִידָה עַל אֶחָת: אֶמּוּנָה – תִּקְוָה. [פי' חבוקק הנביא גילה לנו שורש קירבת ה' הוא האמונה בו והאמונה היינו תקוה. לסמוך על הקב"ה שהוא נאמן לנו, ורוצה בטובתינו, ועושה הכל למעננו. כמו שהתגלה במצרים ובקריעת ים סוף ובמדבר, אין כאלוקינו אין כאדונינו אין כמלכנו אין כמושיענו וכו.].

נמצא ההסכמה בשכל וההרגשה בלב אנחנו נמצאים בידיים טובות, אנחנו לא זרוקים ולא מוזנחים חס וחלילה.

מלך מלכי המלכים שאין חקר לגבורתו ולגדלותו, הוא אדוננו הוא מלכנו הוא יושיענו.

המקוה ומאמין בו וסומך עליו ונשען עליו הקב"ה מחשיב לנו זאת כצדקה. כמצוה. ונותן לנו מתנות. מעניק לנו ישועות, שלא כפי הכללים הרגילים, זהו שכר המקווה אעפ"י שהוא דל.